

Chambre des Représentants

SESSION 1970-1971.

2 MARS 1971.

PROPOSITION DE LOI créant une pension nationale pour tous les travailleurs.

AMENDEMENTS
PRESENTES PAR M. GILLET.

INTITULE.

Remplacer l'intitulé par ce qui suit :

« Proposition de loi créant une pension nationale de retraite et de survie pour tous les travailleurs salariés et indépendants. »

JUSTIFICATION.

Cette modification est rendue nécessaire par la logique même. Etant donné que la proposition n'envisage pas l'octroi d'une pension aux militaires, ni aux fonctionnaires, et de ce fait ne concerne pas une partie des travailleurs, il se révèle indispensable de préciser l'intitulé. La même remarque doit être faite pour l'incorporation des mots « de retraite et de survie ». En fait, la proposition initiale ne concernait pas les veuves de ces travailleurs.

Article premier.

Remplacer cet article par ce qui suit :

« Il est créé une pension nationale octroyée à tous les travailleurs salariés ou indépendants, hommes et femmes, atteignant l'âge de 65 ans.

» L'âge requis est porté à 55 ans pour les ouvriers mineurs du fond. Il est fixé à 60 ans pour les ouvriers mineurs de surface et pour les marins.

» Les ouvriers mineurs ainsi que les marins devront faire preuve d'une occupation d'au moins vingt ans dans leur profession, comprenant nécessairement les cinq dernières années de leur carrière pour obtenir le droit à l'abaissement de l'âge. »

Voir :

189 (1968-1969) :

— N° 1 : Proposition de loi.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1970-1971.

2 MAART 1971.

WETSVOORSTEL tot instelling van een nationaal pensioen voor alle werknemers.

AMENDEMENTEN
VOORGESTELD DOOR DE HEER GILLET.

TITEL.

De titel vervangen door wat volgt :

« Wetsvoorstel tot instelling van een nationaal rust- en overlevingspensioen voor alle werknemers en zelfstandigen. »

VERANTWOORDING.

Deze wijziging is ingegeven door de logica. Aangezien dit voorstel niet tot doel heeft een pensioen aan de militairen of aan de ambtenaren toe te kennen en derhalve geen betrekking heeft op een deel van de werknemers, is het onontbeerlijk de titel nader te omschrijven. Dezelfde opmerking geldt voor de toevoeging van de woorden « rust- en overlevings ». Het oorspronkelijke voorstel had in feite geen betrekking op de weduwen van die werknemers.

Artikel 1.

Dit artikel vervangen door wat volgt :

« Er wordt een nationaal pensioen ingesteld, dat toegerekend wordt aan alle werknemers of zelfstandigen, mannen en vrouwen, wanneer zij 65 jaar oud zijn.

» De vereiste leeftijd wordt op 55 jaar teruggebracht voor de ondergrondse mijnwerkers. Hij is op 60 jaar vastgesteld voor de bovengrondse mijnwerkers en voor de zeevlieden.

» Ter verkrijging van het recht op verlaging van de leeftijdsgrens moeten de mijnwerkers en de zeevlieden het bewijs leveren dat zij minstens twintig jaar in hun beroep werkzaam waren, waarbij de vijf laatste jaren van hun loopbaan noodzakelijk begrepen zijn. »

Zie :

189 (1968-1969) :

— N° 1 : Wetsvoorstel.

JUSTIFICATION.

Il est nécessaire de compléter l'article afin de ne pas léser les intérêts et les droits acquis de certaines catégories spéciales d'ouvriers. Il est évidemment indispensable qu'un minimum d'occupation dans ces métiers soit prouvé avant d'avoir droit à l'abaissement de l'âge.

Art. 2.

Compléter cet article par ce qui suit :

« Les femmes, tombant sous l'application de la présente loi, qui auront acquis une pension à l'âge de 60 ans en vertu des dispositions légales déjà en vigueur continueront à bénéficier de leurs droits. »

JUSTIFICATION.

La proposition de loi tend à uniformiser l'âge requis pour l'ouverture du droit à la pension de l'homme et de la femme. Etant donné que la législation nationale s'oriente de plus en plus vers une situation de droits égaux entre les sexes, il est normal que cette orientation se traduise dans tous les textes.

Art. 3.

Remplacer cet article par ce qui suit :

« Le montant minimum de la pension nationale de retraite sera de 75 000 francs par an pour un ménage et de 60 000 francs par an pour un isolé ou pour une veuve. Ces montants seront liés à l'indice des prix à la consommation. »

« Les époux qui auront exercé tous les deux une activité qui ouvrira le droit à la pension, pourront choisir entre la pension de ménage et les pensions d'isolés. Ce choix devra être fait au moment où le premier des époux introduira sa demande de pension. Il sera définitif. »

« La veuve qui bénéficie d'une pension d'isolée au moment du décès de son mari pourra cumuler sa pension personnelle avec la pension de survie jusqu'au montant prévu pour un ménage. »

« Tout cumul de cette pension, autre que celui envisagé par l'alinéa précédent est interdit, à l'exception des pensions des agents des services publics et des pensions de réparation. »

JUSTIFICATION.

Cet amendement tend à préciser la portée exacte de la pension nationale et à écarter certaines confusions à propos des cumuls.

Art. 3bis (nouveau).

Insérer un article 3bis (nouveau), libellé comme suit :

« Sont assimilés à des isolés, les veuves des travailleurs tombant sous l'application de la présente loi. »

« La pension d'isolé leur est octroyée sur la carrière de leur époux, compte tenu de l'article 9, du moment qu'elles ont atteint l'âge de 45 ans. »

« Les veuves n'ayant pas atteint cet âge bénéficieront de la même pension pendant la période où elles ont des enfants mineurs à charge. »

« La veuve perd tout droit à la pension si elle se remarie. »

JUSTIFICATION.

Cet article est rendu indispensable par l'incorporation des veuves dans notre système de pension nationale (voir la modification de l'intitulé).

VERANTWOORDING.

Het artikel dient te worden aangevuld ten einde de belangen en de verkregen rechten van sommige bijzondere categorieën van arbeiders niet te schaden. Natuurlijk moet het bewijs van een minimale tewerkstelling in deze beroepen worden geleverd alvorens op het recht op verlaging van de vereiste leeftijd aanspraak kan worden gemaakt.

Art. 2.

Dit artikel aanvullen met wat volgt :

« De vrouwen die onder toepassing van deze wet vallen en die, krachtens de reeds van kracht zijnde wettelijke bepalingen, op zestigjarige leeftijd een pensioen verkrijgen, blijven hun rechten genieten. »

VERANTWOORDING.

Het wetsvoorstel strekt ertoe een gelijke pensioengerechtigde leeftijd voor man en vrouw in te voeren. Aangezien de nationale wetgeving steeds meer op een toestand van gelijke rechten voor beide geslachten aanstuurt, is het ook normaal dat die bedoeling uit alle teksten blijkt.

Art. 3.

Dit artikel vervangen door wat volgt :

« Het minimumbedrag van het nationaal rustpensioen bedraagt 75 000 frank per jaar voor een gezin en 60 000 frank per jaar voor een alleenstaande of een weduwe. Die bedragen worden gekoppeld aan het indexcijfer van de consumptieprijzen. »

« De echtgenoten die beiden een activiteit hebben uitgeoefend welke hun recht op pensioen verleent, mogen kiezen tussen een gezinspensioen en het pensioen als alleenstaande. De keuze moet worden gedaan op het ogenblik dat de eerste van de echtgenoten zijn aanvraag om pensioen indient. De keuze is definitief. »

« De weduwe die een pensioen als alleenstaande geniet op het ogenblik van het overlijden van haar echtgenoot, kan haar persoonlijk pensioen samen met het overlevingspensioen genieten voor zover het voor een gezin bepaald bedrag niet wordt overschreden. »

« Samenvoeging van het pensioen met andere dan het in het vorige lid bepaalde pensioenen is verboden, behalve wat betreft de pensioenen van het personeel in overheidsdienst en de herstellpensioenen. »

VERANTWOORDING.

Dit amendement heeft tot doel de juiste draagwijdte van het nationaal pensioen nader te bepalen en verwarring in verband met samenvoeging te voorkomen.

Art. 3bis (nieuw).

Een artikel 3bis (nieuw) invoegen, luidend als volgt :

« Met alleenstaanden worden gelijkgesteld de weduwen van de werknemers die onder toepassing van deze wet vallen. »

« Het pensioen van alleenstaande wordt hun vanaf de leeftijd van 45 jaar toegekend op grond van de beroepsloopbaan van hun echtgenoot en rekening houdend met artikel 9. »

« De weduwen die deze leeftijd niet hebben bereikt, zullen hetzelfde pensioen genieten gedurende de periode waarin zij minderjarige kinderen ten laste hebben. »

« De weduwe verliest elk recht op pensioen als zij hertrouwt. »

VERANTWOORDING.

De inschakeling van de weduwen in ons nationaal pensioenstelsel (zie de wijziging van de titel) maakt d.t. artikel noodzakelijk.

Art. 5.

Remplacer cet article par ce qui suit :

« Les cotisations seront basées sur les revenus professionnels bruts. Le taux de ces cotisations sera de 11,5 % avec un plafond minimum de 80 000 francs et maximum de 230 000 francs.

» Seront considérés comme revenus professionnels bruts l'ensemble des ressources provenant d'une activité professionnelle comme salarié ou indépendant.

JUSTIFICATION.

Cette modification tend à préciser les bases sur lesquelles les cotisations seront perçues.

Le taux a été porté à 11,5 % par suite de l'inclusion des pensions de survie dans notre système de pension nationale.

Il y a lieu de remarquer qu'il s'agit d'une diminution de cotisation pour les ouvriers (14 % actuellement) et pour les employés (11,75 % actuellement).

Art. 6.

Compléter cet article par ce qui suit :

« Les cotisations des travailleurs salariés seront retenues à la source par l'employeur et versées par trimestre au service compétent. Dans le cas où le travailleur est rémunéré par deux ou plusieurs employeurs et si l'ensemble des revenus excède le plafond prévu par l'article précédent, le trop-perçu lui sera rendu à sa demande au moment de la globalisation de ses revenus.

» Les cotisations des travailleurs indépendants seront effectuées par versements provisoires trimestriels calculés sur base des revenus bruts globalisés de l'avant-dernière année.

L'ajustement des cotisations sera fait au moment de la déclaration aux contributions directes, des revenus professionnels.

JUSTIFICATION.

L'amendement a pour but de compléter le texte initial et d'y prévoir un remboursement du montant des cotisations qui, éventuellement, seraient trop perçues. Il ne s'agit évidemment que de la partie des cotisations à charge du travailleur qui est remboursable, la cotisation patronale ne l'étant pas.

Art. 7.

Remplacer cet article par ce qui suit :

« La perception des cotisations sera assurée par le service des Contributions directes de l'Etat qui versera pour le compte individuel de chaque travailleur, les montants perçus à :

» 1° l'Office national des pensions pour travailleurs salariés s'il s'agit d'un salarié;

» 2° l'Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants s'il s'agit d'un indépendant. »

JUSTIFICATION.

Au lieu de laisser percevoir les cotisations par les services de l'O.N.S.S. dont chacun connaît la défaillance, il semble nécessaire de confier cette perception à un organisme mieux adapté et certes mieux équipé.

Les autres opérations se dérouleront selon la voie existante en attendant une unification complète des régimes différents.

Art. 5.

Dat artikel wordt vervangen door wat volgt :

« De bijdragen worden berekend op grond van de bruto-inkomsten. Het bedrag van die bijdragen beloopt 11,5 % met een minimumplafond van 80 000 frank en een maximumplafond van 230 000 frank.

» Als bruto-bedrijfsinkomsten worden beschouwd de gezamenlijke inkomsten uit een beroepswerkzaamheid als loontrekkende of zelfstandige. »

VERANTWOORDING.

Deze wijziging strekt ertoe de grondslagen waarop de bijdragen worden geïnd, nader te bepalen.

Het percentage is op 11,5 % gebracht ten gevolge van de inschakeling van de overlevingspensioenen in ons nationaal pensioenstelsel.

Er zij opgemerkt dat de bijdrage wordt verminderd voor de arbeiders (thans 14 %) en de bedienden (thans 11,75 %).

Art. 6.

Dit artikel aanvullen met wat volgt :

« De bijdragen van de werknemers worden door de werkgever ingehouden aan de bron en per kwartaal aan de bevoegde dienst gestort. Wanneer een werknemer door twee of meer werkgevers wordt bezoldigd en zijn gezamenlijke inkomsten het in het vorige artikel bepaalde maximumbedrag overschrijden, wordt het teveel geïnde hem op zijn verzoek terugbetaald op het ogenblik van de samenvoeging van zijn inkomsten.

» De bijdragen van de zelfstandigen worden ieder kwartaal voorlopig gestort op grond van de samengevoegde bruto-inkomsten van het voorlaatste jaar.

» De bijdragen worden definitief berekend op het ogenblik dat de bedrijfsinkomsten voor de heffing van de directe belastingen worden aangegeven. »

VERANTWOORDING.

Het amendement heeft tot doel de oorspronkelijke tekst aan te vullen en te bepalen dat het eventueel teveel betaalde aan bijdragen zal worden terugbetaald. Het spreekt vanzelf dat alleen het gedeelte van de bijdragen dat ten laste valt van de werknemer, terugbetaalbaar is; de werkgeversbijdrage is het natuurlijk niet.

Art. 7.

Dit artikel vervangen door wat volgt :

« De bijdragen worden geïnd door de dienst van de Directe Belastingen van de Staat, die de geïnde bedragen voor de individuele rekening van iedere werknemer zal storten aan :

» 1° de Rijksdienst voor Werknemerspensioenen wanneer het om een werknemer gaat;

» 2° het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen wanneer het om een zelfstandige gaat. »

VERANTWOORDING.

In plaats van de bijdragen te laten innen door de diensten van de R.M.Z., waarvan de tekortkomingen iedereen bekend zijn, lijkt het noodzakelijk die inning aan een beter aangepaste en zeker beter uitgeruste instelling toe te vertrouwen.

De andere verrichtingen zullen langs de bestaande weg gebeuren, in afwachting van een volledige samensmelting van de verschillende regelingen.

Art. 9.

Remplacer cet article par ce qui suit :

« 1° Le travailleur introduisant une demande à la pension sera tenu de prouver chaque année d'occupation professionnelle.

« 2° Il peut être dispensé de cette preuve à concurrence d'une année par dix années dont il a fourni la preuve.

« 3° La preuve peut être fournie par tous moyens de droit pour les années antérieures à 1946 s'il s'agit d'un travailleur salarié et pour les années antérieures à 1954 s'il s'agit d'un travailleur indépendant.

« 4° En dérogation des dispositions précédentes, sera supposé avoir prouvé une carrière complète :

« a) le travailleur salarié qui prouvera une activité professionnelle comme salarié pour toutes les années à partir du 1er janvier 1946. La preuve ne peut être que l'extrait de son compte individuel, indiquant les versements effectués en cette qualité;

« b) le travailleur indépendant qui fournira la preuve qu'il a rempli toutes les obligations imposées par le statut social des indépendants et par la loi présente à partir du 1er janvier 1954. La preuve sera fournie par un extrait du compte individuel.

« 5° La pension nationale sera diminuée à concurrence de 1/45e par année d'occupation professionnelle non prouvée. »

JUSTIFICATION.

Le nouveau texte reprend *mutatis mutandis* les dispositions existantes en matière de preuve de la carrière. Il est bien entendu que le 4° ne constitue qu'une fiction légale et que le travailleur ne pouvant fournir la preuve exigée aura à prouver chaque année de sa carrière de 45 ans, eu égard cependant au 2° de cet article.

Art. 11.

Remplacer cet article par ce qui suit :

« Dans les cas où les lois existantes et relatives à la pension, accorderaient un avantage plus grand aux travailleurs salariés ou indépendants, les intéressés continueront à bénéficier de leurs droits existants dans ce régime. »

JUSTIFICATION.

En réalité, toute une série de pensions actuelles dépassent déjà les montants prévus à l'article 3, notamment les pensions d'employés. Il va de soi que ces régimes plus favorables doivent être maintenus et que la présente loi ne peut être invoquée que quand elle est favorable aux travailleurs (notamment pour les pensions des ouvriers accordées avant le 1er janvier 1968).

Art. 9.

Dit artikel vervangen door wat volgt :

« 1° De werknemer die een aanvraag om pensioen indient, moet het bewijs leveren van al zijn jaren beroepsactiviteit.

« 2° Hij kan van dit bewijs worden vrijgesteld naar rata van één jaar per tijdvak van tien jaar waarvoor hij het bewijs geleverd heeft.

« 3° Het bewijs kan worden geleverd door alle wettelijke middelen voor de jaren vóór 1946 indien het om een werknemer gaat en voor de jaren vóór 1954 indien het om een zelfstandige gaat.

« 4° In afwijking van het hiervoren bepaalde wordt geacht het bewijs van een volledige loopbaan te hebben geleverd :

« a) de werknemer die bewijst dat hij gedurende alle jaren met ingang van 1 januari 1946 een beroepsactiviteit heeft uitgeoefend. Het bewijs mag alleen bestaan uit een uittreksel uit zijn individuele rekening met vermelding van de stortingen die in genoemde hoedanigheid zijn verricht;

« b) de zelfstandige die bewijst dat hij met ingang van 1 januari 1954 alle verplichtingen is nagekomen die hem door het sociaal statuut van de zelfstandigen en door deze wet zijn opgelegd. Het bewijs wordt geleverd door een uittreksel uit de individuele rekening.

« 5° Het nationaal pensioen wordt verminderd met 1/45^e per jaar beroepsactiviteit waarvoor het bewijs niet is geleverd. »

VERANTWOORDING.

De nieuwe tekst neemt de bestaande bevestigingen inzake bewijs van de loopbaan *mutatis mutandis* over. Natuurlijk is het bepaalde onder 4° slechts een wetsfictie, zodat de arbeider die het vereiste bewijs niet kan leveren, elk jaar van zijn 45-jarige loopbaan zal moeten bewijzen, met inachtneming evenwel van wat onder 2° van dit artikel is bepaald.

Art. 11.

Dit artikel vervangen door wat volgt :

« In de gevallen waarin de bestaande wetten betreffende het pensioen in een groter voordeel voor de werknemers en de zelfstandigen voorzien, blijven de betrokkenen het voordeel van hun in deze regeling bestaande rechten genieten. »

VERANTWOORDING.

In feite liggen heel wat huidige pensioenen, en met name de bedienpensioenen, reeds hoger dan de in artikel 3 bepaalde bedragen. Het spreekt vanzelf dat deze gunstige regelingen dienen te worden behouden en dat men zich slechts op deze wet mag beroepen wanneer zij gunstiger voor de werknemers uitvalt (nl. voor de vóór 1 januari 1968 toegekende arbeiderspensioenen).